

REVERIL-SERIE

BEREIDWILLIG OM TE LIJDEN

PETRUS VAN DER HAGEN

No. 582

Maart 2022

De brug op de omslag staat symbool voor het doel van het Smytegeelfonds:

Preken uit de tijd van de Nadere Reformatie in het Nederland van de 17e en 18e eeuw overbrengen naar de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands zonder afbreuk te doen aan de geestelijke inhoud.

Zo mag de rijke boodschap van toen onverzwakt doorgegeven worden naar onze tijd, om de gemeente van nu te bouwen in het geloof. Opdat Jezus Christus de brug zal zijn tussen een verloren mensenkind en God.

PETRUS VAN DER HAGEN

Petrus van der Hagen werd op 26 februari 1641 geboren.

De Heere gaf hem een goed verstand en een bijzonder werkzame geest, zodat hij in 1660 reeds proponent was. In datzelfde jaar vertrok hij naar Engeland en een jaar later naar Frankrijk om als predikant dienst te doen bij de ‘buitengewone Nederlandse ambassadeurs’.

Op 25 februari 1663 werd hij bevestigd tot predikant te Leidschendam. Zijn verblijf daar was erg kort, want op 3 december van hetzelfde jaar preekte hij reeds zijn afscheid. Hij had het beroep naar Leiden aangenomen, aan welke gemeente hij op 6 januari 1664 als predikant verbonden werd. Ruim zes jaar later, op 11 mei 1670, deed hij intrede in Amsterdam, waar hij bleef tot zijn overlijden op 3 juli 1671. Hij werd er begraven in de Nieuwezijdskapel.

Ondanks zijn korte ambtsperiode zijn verschillende prekenbundels van hem uitgegeven, o.a. over de brief aan de Filippijzen en de Heidelbergse Catechismus. Sommige bundels zijn zelfs in het Duits vertaald.

Zijn leven was veelbewogen. Op 24 april 1663 trad hij in het huwelijk met de predikantsdochter Adriana van Wassenaar, die echter op 12 mei 1667 reeds overleed. Hij bleef als jonge weduwnaar achter met een zoontje en een dochtertje. Op 4 februari 1670 trouwde hij voor de tweede keer en wel met Maria du Noys. Nog geen anderhalf jaar later overleed hij zelf.

Uit zijn preken kunnen we weten dat hij, door Gods genade, een begaafde theoloog was. Hij kon het heil dat in Christus gegeven is voor arme zondaren, op een uitnemende wijze voorstellen. Daarbij gaf hij zowel aandacht aan de uitleg van de tekst in zijn verband als aan de toepassing ervan in het leven van de hoorders. De beoefening van de praktijk der godzaligheid komt in zijn preken sterk naar voren. Ook gaf hij er blijk van de problemen en gevaren van zijn tijd te kennen en daarmee op pastoraal bewogen wijze om te kunnen gaan.

Hij had begeerte om ontbonden te zijn en met Christus te zijn. Het is al in vervulling gegaan, toen hij nog maar dertig jaar oud was.

Bronnen:

A.J. van der Aa. Biographisch woordenboek der Nederlanden, deel 8-1, pagina 81-82.

F.S. Knipscheer, Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, deel 6, kolom 680-681.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands uit: “Verborgentheyd der Godtsaligheyt”, het derde deel, behelsende de Historie des Lijdens en Stervens onses Heylands, en Saligmaekers Jesu Christi, Fol. 563 e.v., uitgegeven te Amsterdam door Rudolph en Gerard Wetstein, 1716. Het is de eerste preek over het lijden en sterven van onze Heiland en Zaligmaker Jezus Christus.

BEREIDWILLIG OM TE LIJDEN

door

PETRUS VAN DER HAGEN

“En het is geschied, toen Jezus al deze woorden geëindigd had, dat Hij tot Zijn discipelen zeide: Gij weet, dat na twee dagen het pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden. Toen vergaderden de overpriesters en de Schriftgeleerden en de ouderlingen van het volk in de zaal van de hogepriester, die genaamd was Kájafas; en zij beraadslaagden te zamen, dat zij Jezus met listigheid vangen en doden zouden. Doch zij zeiden: Niet in het feest, opdat er geen oproer worde onder het volk.”

Mattheüs 26:1-5

En het pascha en het feest der ongehevelde broden was na twee dagen. En de overpriesters en de Schriftgeleerden zochten, hoe zij Hem met listigheid vangen en doden zouden. Maar zij zeiden: Niet in het feest, opdat niet misschien oproer onder het volk worde.

Markus 14:1-2

En het feest der ongehevelde broden, genaamd pascha, was nabij. En de overpriesters en de Schriftgeleerden zochten, hoe zij Hem ombrengen zouden; want zij vreesden het volk.

Lukas 22:1-2

De uitnemendheid van de kennis van Christus is groot en niet in waarde uit te drukken. Ze is absoluut noodzakelijk tot de zaligheid. In vergelijking hiermee achtte Paulus alle dingen schade en drek te zijn (Filipp. 3:8). Christus zegt: ‘En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt (Joh. 17:3). Het getuigenis van Jezus is de geest van de

profetie (Openb. 19:10), de inhoud van het hele Evangelie, het enige fundament dat gelegd kan worden (1 Kor.3:11). De geest van dat getuigenis van Jezus is het getuigenis van Zijn dood, Zijn lijden en Zijn kruis. Hoe u ook naar Jezus kijkt, Hij is dierbaar en liefelijk aan alle kanten.

Maar nooit blijkt het duidelijker dat Hij de Christus is, dan wanneer wij Hem aanschouwen in Zijn lijden, als wij Hem verhoogd zien aan het kruis. Dan verschijnt Hij het duidelijkst aan ons als de Messias van Gods volk, de Verlosser van Israël. Daarom vat Paulus alles wat hij aan de Korintiërs geleerd had samen in deze hoofdzaak: ‘Jezus Christus en Die gekruisigd’ (1 Kor. 2:2). Dit was de roem van Paulus, dit zou de troost van de christenen moeten zijn. Daarom zegt hij, dat Jezus Christus aan de Galaten tevoren voor hun ogen geschilderd en onder hen gekruisigd is geweest. Dat wil zeggen dat de geschiedenis van het lijden en het kruis van Christus zo duidelijk aan hen verkondigd is alsof zij zelf Hem hadden zien lijden en zien hangen aan het kruis (Gal. 3:1). Het hele leven van Christus is één lijden

geweest. Het is niet anders dan een samenknoping van de bitterheden van dit leven geweest, niet beter dan een voortdurend sterven. Het laatste gedeelte van deze tragedie is echter wel het zwaarst geweest. De droesem van die beker die God in Zijn toorn tegen de zonde had ingeschonken, was het allerbitterst. De weinige laatste dagen van Christus zijn uiterst opmerkelijk. Toen kwam de zondvloed van Gods toorn op Hem af. Toen werden de sluizen van Gods wraak geopend. God gedroeg Zich als de Vijand van de zonde tegenover Zijn Zoon en viel als een gewapende Man op Hem aan.

Nu is het zo dat wij voortdurend niet anders preken dan Jezus Christus, de Gekruisigde, voor de Joden een ergernis en voor de Grieken een dwaasheid; maar voor ons die geloven de kracht van God en de wijsheid van God (1 Kor. 1:23-24). Dagelijks verkondigen we het lijden en sterven van Christus. Maar toch herhalen we elk jaar de prediking van deze geschiedenis om Jezus Christus de Gekruisigde voor uw ogen af te schilderen. Daar zullen wij nu weer een begin mee maken.

Wij zeggen: ‘Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt’ (Joh. 1:29). Wij vertonen u een Jakob die met God worstelt en Die Hem overwint. We kunnen het niet te vaak herhalen en u kunt het niet te lang onthouden. Een zaak waar ons zoveel aan gelegen is, kunnen we nooit genoeg inscherpen in onze gedachten. Als er één zaak de aandacht waard is, als er één geschiedenis is die opvalt door de meest bijzondere omstandigheden en verdient om gelezen en overdacht te worden, is dat wel deze geschiedenis. Ze maakt ons bekend dat de Zoon van God een offerande voor onze zonden geworden is. Nadat Hij door lijden geheiligd was, is Hij de oorzaak der eeuwige zaligheid geworden voor allen die Hem gehoorzaam zijn (Hebr. 5:9).

Wij doen niet als de roomse leraars, die stomme beelden en schilderijen tot leermeesters van de gekruisigde Christus maken, omdat zij zelf stom zijn. Wij wijzen u op het Evangelie van het kruis. Wij nodigen u tot de levende prediking daarvan. Kom dan ook trouw om hiernaar te luisteren. Laat zien dat u waarde hecht aan de gekruisigde Christus en dat de

uitnemendheid van deze kennis uw ziel geraakt heeft, waardoor u er meer van wilt weten. Blijf niet aan de buitenkant van deze geschiedenis hangen. Wees niet tevreden met de schillen als de vrucht zelf u aangeboden wordt.

Hier zal u het werk van de verlossing voor ogen gesteld worden. Beschouw voortdurend Christus Jezus als uw Borg, uw zonden als de oorzaak van al het kwaad. In welk lijden u Hem ook ziet, bedenk dat Hij die plaats bekleedt die u vanwege uw zonden toekwam. U zult hier al de eigenschappen van God zien uitblinken: Zijn wonderlijke voorzienigheid, Zijn aanbiddelijke almacht, Zijn goddelijke waarheid, Zijn vreselijke gerechtigheid, Zijn liefelijke goedertierenheid en Zijn ondoorgroendelijke wijsheid. Hier zult u dikwijls dat volmaakte Voorbeeld van gehoorzaamheid aan God, van ootmoed, zachtmoedigheid, lijdzaamheid vertoond worden, opdat wij in Zijn voetstappen zouden wandelen (1 Petr. 2:21). Stel u dit tot doel in het beluisteren van deze geschiedenis. Laat alle omstandigheden ervan u daarheen verwijzen. Dan zult u stof van troost hebben voor uw zielen en dat Evangelie zal voor u de

kracht van God en de wijsheid van God zijn. Wij hebben u het begin van deze geschiedenis voorgelezen, waarin ons de voorbereidingen van dit lijden worden voorgehouden.

1. U hoort dat Jezus Christus Zijn lijden gaat voorzeggen aan Zijn discipelen.
2. U ziet de Joodse Raad samenkomen om over deze zaak te beraadslagen.

1.

Jezus Christus gaat Zijn lijden voorzeggen aan Zijn discipelen.

Christus weet dat Zijn uur nabij is. Die duistere nacht waarin de macht van de duisternis tegen Hem zou opkomen, is dichtbij gekomen. Daarom voorzegt Hij Zijn lijden aan de discipelen. De evangelist tekent de tijd op wanneer deze woorden gesproken worden: toen Jezus die woorden geëindigd had. Ook tegen wie Hij dat zegt: tegen de discipelen, aan wie Hij de tijd van Zijn lijden bekend maakt. Hij laat hun weten wat dat zou inhouden: Hij zou overgeleverd en gekruisigd worden. Christus had kort daarvoor, toen Hij op de Olijfberg zat (Matth. 24:3), Zijn discipelen onderwezen

in verschillende zaken, in het bijzonder over de ondergang van Jeruzalem, de verwoesting van het Joodse volk en over het einde van de wereld. Hij had hen vermaand om te waken tot Zijn toekomst. Aan het einde van het vorige hoofdstuk had Hij gesproken over het Rijk van Zijn heerlijkheid, hoe Hij in de heerlijkheid van Zijn Vader zou komen en op de troon van de heerlijkheid zou plaatsnemen. Dan zou Hij zijn volk afzonderen van de goddelozen en opnemen bij Hem in het eeuwige leven. Terwijl de discipelen nog vol zijn van deze gedachten, gaat Hij hun Zijn lijden voorzeggen. Hij wil hun tonen hoe Hij de weg naar die heerlijkheid zal gaan banen. Hij zal wel gekroond worden met eer en heerlijkheid, maar Hij moet eerst een korte tijd minder dan de engelen gemaakt worden (Hebr. 2:9). Hij zal wel het hoofd omhoog heffen, maar Hij moet eerst uit de beek drinken (Ps. 110:7). Zo zien we ook in Mattheüs 17 dat Christus, direct nadat Hij zo verheerlijkt was, over Zijn lijden gesproken heeft. Het is dus alsof Hij wilde zeggen: U hebt Mij zojuist over Mijn heerlijkheid horen spreken en hoe Ik

Mijn gelovigen in het bezit zal stellen van dat Rijk dat voor hen bereid is van voor de grondlegging van de wereld. Maar Ik zal veel moeten lijden, eer Ik hen erfgenamen van dat Rijk zal maken. Ik moet eerst voor hen geofferd worden. Ik heb nu gesproken als Profeet, maar voor Mijn woorden bewaarheid worden, moet u Mij zien lijden als Hogepriester.

Het was nodig dat de discipelen dit hoorden om hen te wapenen tegen alle ergernissen. Zo zei Hij: Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij niet geërgerd wordt (Joh. 16:1). Hij wil hun die droom afnemen van een tijdelijk rijk, waar hun geest vol van was. Daarom waarschuwt Hij hen, dat zij lijden en kruis aan Hem zouden zien, eer Hij in Zijn heerlijkheid kon ingaan. Door Zijn lijden en dood zou Hij Zijn Rijk inwijden en oprichten, niet door tegenstand en uiterlijke wapens. Bij deze gelegenheid en aan deze mensen voorzegt Christus dus Zijn lijden. Hij maakt hun de tijd en de manier van Zijn lijden bekend.

Christus heeft verschillende malen Zijn lijden aan Zijn discipelen voorzegt. Zij hadden daar echter weinig oren naar. Daarom moest dit

hun worden ingescherpt. Markus zegt dat Hij dat woord vrijuit sprak en dat zij de betekenis ervan toch niet begrepen (8:31-32). Zo diep schieten vooroordelen hun wortel in het hart van de mens. Zo verblinden ze het verstand en daarom kost het zoveel moeite om ze uit de ziel te trekken. Zij hadden zo'n sterk beeld van een tijdelijk rijk voor ogen, dat zij alles wat daartegen inging, niet begrepen en van de hand wezen.

Christus waarschuwt hen nog eens en Hij spreekt hoe langer hoe duidelijker. Tot nu toe had Hij in het algemeen gezegd, dat Hij door de overpriesters en de heidenen lijden zou en gekruisigd zou worden. Nu voegt Hij er de precieze tijd aan toe: het zal op het Pascha gebeuren, dat is over twee dagen. Gij weet dat na twee dagen het Pascha is en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden.

Het Pascha betekent soms het paaslam, dat tijdens het feest van Pascha en als teken van het Pascha geslacht werd. Zo wordt Christus ook ons Pascha genoemd (1 Kor. 5:7). Soms betekent dat het paasfeest, namelijk óf de eerste

dag waarop het paaslam gegeten werd óf het hele feest van zeven dagen. Hier kunt u het Pascha opvatten als het feest van Pascha: ‘Het feest van de ongehevelde broden was na twee dagen’ (Mark. 14:1).

Wat het feest van Pascha inhield en op welke dag het gehouden moest worden, is bekend. Bovendien zal het later, in de preek over het 17de vers, nog uitvoeriger beschreven worden, zodat we er hier niet verder over zullen spreken. Christus zegt dat Hij op dat feest zou worden overgeleverd. Let erop: Hij Die het ware Pascha was, wilde aan God geofferd worden op die tijd waarop het oude paaslam geslacht werd. Zo zouden het voorbeeld en het Tegenbeeld ook op dit punt met elkaar overeenkomen.

Christus wilde het lijden van de dood ook juist op dit feest ondergaan, omdat dan de Joden vanuit alle hoeken samenkwamen te Jeruzalem. Het zijn niet alleen de inwoners van Jeruzalem, maar het is het gehele Joodse volk dat geroepen heeft: ‘Kruist Hem, kruist Hem.’ Daarom is ook rechtvaardig een geest van een diepe slaap en de verharding van het hart over het gehele

volk gekomen. Als gevolg hiervan is deze zaak veel sneller verbreid in de gehele wereld en werd er voor de apostelen een deur geopend om die dingen te kunnen prediken. Het gerucht ervan was al tot hun oren doorgedrongen. Dus Christus wilde op het Pascha lijden. Op welke manier wilde Hij dan lijden? Hij moest overgeleverd en gekruisigd worden. De overlevering van Christus wordt op verschillende manieren in Gods Woord beschreven. God heeft Zijn Zoon niet gespaard, maar voor ons overgegeven volgens Romeinen 8:32. Christus heeft Zichzelf voor ons overgegeven, volgens Galaten 2:20. Judas heeft Christus verraden en overgeleverd. Dat is echter vóór het paasfeest gebeurd en Christus spreekt hier van de overlevering die twee dagen later zou plaatsvinden. Hij voegt ook overleveren en kruisigen bij elkaar. Het wil dus zeggen: overgeleverd om gekruisigd te worden. Dat is na twee dagen geschied, op dezelfde dag dat het paaslam geslacht moest worden. Toen hebben de overpriesters Hem aan Pilatus overgeleverd en Pilatus aan de krijgsknechten. Zo lezen we in Mattheüs 27:26 dat hij Jezus,

nadat hij Hem gezeseld had, overgaf om gekruisigd te worden. In Lukas 23:24 staat dat hij Jezus overgaf tot hun wil.

Hij zou dus overgeleverd worden en Hij zou lijden. Maar dat niet alleen: Hij zou gedood worden en bovendien ook gekruisigd worden. Het kruis was de ergste en meest aanstootgevende manier om gedood te worden en wel in het bijzonder omdat een gekruisigde door God vervloekt was. Dit heeft Hij aan Zijn discipelen voorzegd.

U ziet hoe deze zaak vast stond in het besluit van God. Zij hebben niets anders gedaan dan wat de hand van God bepaald had wat gebeuren zou (Hand. 4:28). Niet alleen de zaak, maar ook de tijd, de manier en alle omstandigheden waren vast en zeker bij God. Hij is overgeleverd door de bepaalde raad en voorkennis van God, zegt Petrus in Handelingen 2:23. Toen God het voornemen in Christus Jezus aangaande onze zaligheid nam, nam Hij ook voor, alles te besturen of te laten gebeuren wat nodig was voor de uitvoering van deze raad. Daarom kon ook de geringste omstandigheid die tot deze zaak behoorde, niet

in het onzekere blijven.
Dit alles moest onfeilbaar zijn, want God en Zijn besluit zouden onveranderlijk blijken te zijn. Daarom was het tevergeefs dat de overpriesters de tijd probeerden te verzetten. Zij dachten dat ze het beter niet op het feest konden doen. God laat echter Judas naar hen toe komen. Zijn voorstel laat hen hun voornemen veranderen. Zo moet Gods raad altijd in stand blijven en Zijn voorzegging bewaarheid worden. Dit besluit van God was ook aan Christus bekend, aangezien Hij ook God is. De bepaalde raad, waarnaar alles gebeurd is, was de Raad des vredes (Zach. 6:13). Daarin is voorzien in alles wat tot de vrede van de zondaar diende. Die raad werd gehouden tussen de HEERE en het Zaad, het Zaad van de vrouw, de Zoon des mensen. Christus voorzegde dan ook niets anders, dan wat besloten was in die Raad, die de Vader, en Hij met de Vader, had gehouden. Hoe onvoorzien zou deze zaak moeten gebeuren! Het volk had Hem onlangs binnen Jeruzalem welkom geheten en als een koning binnengehaald. En nu zou Hij binnen twee

dagen door Zijn eigen discipel verraden, door de Joodse raad veroordeeld en door de stadhouder van de keizer gekruisigd worden? Hoe onwaarschijnlijk was het, dat de Joden op het belangrijkste van hun feesten, als ze zich gereed maakten om het paaslam te eten, dit onschuldige Lam zouden vermoorden en doden! Dat Christus deze dingen van tevoren wist en voorzegde, is een teken dat Hij in de Raad van God heeft ingezien. Het is een bewijs, dat Hij de Heere is Die alle dingen weet (Joh. 21:17).

Maar omdat deze raad bovendien ook de raad van Christus was, omdat Hij die zo vast en zeker van tevoren wist, toont Hij hier ook Zijn bereidwilligheid om die te volbrengen. Hij wist de tijd van Zijn lijden. Hij kon die ontlopen hebben en uit de weg gegaan zijn. Maar nee, Hij had Zich van eeuwigheid als onze Borg aangeboden en de Vader had Hem zaad gegeven, op voorwaarde dat Hij dat voor Zich verwerven zou. Daarom wil Hij Zich niet onttrekken, nu het erop aan komt. Hij heeft een begeerte om zaad te zien. Daarom is Hij bereid Zijn ziel te geven tot een schuldoffer. Hij wist

welk gebod de Vader Hem gegeven had. Zijn oor was nu doorboord. Hij was nu onder de wet die Hem verplichtte Zijn broeders, die Zijn vlees en bloed waren, lief te hebben. Daarom wil Hij de Vader gehoorzaam zijn tot de dood. Daarom toont Hij ons hier dat Hij de wil van Zijn Vader gaarne doet (Ps. 40:9). Voor Christus komt Zijn lijden dan ook niet onverwacht. Het overkomt Hem ook niet tegen Zijn wil. Hij heeft het van tevoren geweten, het voorzegd en Zich ten behoeve van ons daaraan gewillig onderworpen.

Jezus Christus schrijft hier slechts een korte tijd voor. Er waren nog maar twee dagen over en daarin moesten veel grote dingen gebeuren. Daarom moesten de vijanden van Christus ook geen tijd voorbij laten gaan. Maar hun laatste vonnis is: niet op het feest, opdat er geen oproer kome. Daarom ziet u ze op deze dag bij elkaar komen om te vergaderen en over zijn dood te beraadslagen.

2.

De Joodse Raad komt samen om over Zijn dood te beraadslagen.

Immers, toen vergaderden de overpriesters, Schriftgeleerden en ouderlingen van het volk, namelijk nadat Jezus deze woorden gesproken had. Toen, namelijk twee dagen voor het Pascha. Zij waren eerder ook wel bij elkaar geweest, zoals u kunt zien in Johannes 11:47. Dat ging ook over deze zaak. Maar dat dit niet dezelfde bijeenkomst is, blijkt alleen al uit de reden ervan. In die vergadering werd beraadslaagd óf men Jezus doden zou of niet. Maar dat komt in deze vergadering niet eens meer aan de orde. Het was toen besloten en het is niet mogelijk op het voorgenomen besluit terug te komen.

In de Talmoed wordt verteld, dat al veertig dagen vóór het Pascha in het openbaar was afgekondigd, dat iemand die een reden wilde opgeven waarom Christus niet gedood zou moeten worden, zich dan zou moeten melden. Wat daarvan ook waar kan zijn, volgens Johannes 9:22 is het zeker dat er al besloten was dat iemand die de Christus beled, uit de synagoge geworpen zou worden. Mattheüs spreekt hier dus over een heel andere vergadering.

Toch waren hun bijeenkomsten tot hier toe tevergeefs. Het was de tijd van Christus nog niet geweest. Maar deze bijeenkomst zal resultaat en gevolgen hebben. Het komt nu voor Christus gelegen. Hij begint Zich nu gereed te maken. Al de drukte van de goddelozen is tevergeefs tot de tijd gekomen is dat God bezoeking over Zijn volk wil doen en die gebruiken wil als een roede in Zijn hand. Immers, dat zij hier nu twee dagen voor het Pascha bijeenkomen, toont hun grote haat tegen Christus en hun gruwelijke goddeloosheid. Was het nu de tijd om zulke dingen uit te denken? Is dit een voorbereiding op het Pascha? Wat moet dat een eten van het paaslam zijn, dat bezoedeld is met het bloed van dit onschuldige Lam van God? Zij moesten zich voorbereiden om God te danken, dat Hij hun eerstgeborenen gespaard had toen de Engel de eerstgeborenen van de Egyptenaren doodde. Maar zij zijn bezig om te beraadslagen over de dood van Góds eerstgeboren Zoon. Degenen die dit doen, komen niet uit het gewone volk van de Joden. Het is niet de ongeletterde schare die de wet niet kent. Het

zijn de hogepriester, de overpriesters, de Schriftgeleerden, de ouderlingen van het volk. Het is die voorname raad, dat grote Sanhedrin van de Joden. Het was hun taak zorg te dragen voor het land en de kerk, om het recht te handhaven, de godsdienst te beschermen. Alle zeer gewichtige zaken moesten voor hen gebracht en door hen gevonnist worden. Deze raad was door Mozes ingesteld op advies van Jethro (Ex. 18). De voorzitter van de raad was de hogepriester. De raad zelf bestond uit 72 raadsheren, die hun zetel in Jeruzalem hadden, zoals dat voor ons beschreven wordt in 2 Kronieken 19:8-10. Daar lezen we dat Jósafat naast de raad die hij in alle steden van Juda en in het land aanstelde, ook in Jeruzalem een raad aanstelde van de Levieten en van de priesters en van de stamhoofden van Israël over de rechtspraak van de Heere en over de rechtsgeschillen. Hij zegt: Amárja, de hoofdpriester, is over u in alle zaak des HEEREN; en Zebádja, de vorst van het huis van Juda, in alle zaak des konings. Welnu, omdat er nu geen koning was, was het Sanhedrin onder de Romeinen het hoogste

rechtscollege. Deze was de wetgever die nog niet geheel van tussen de voeten van Juda geweken was. Dit waren degenen die zaten op de stoel van Mozes. Daarom lezen we ook dat deze drie orden door Herodes zijn samengeroepen (Matth. 2:4). De overpriesters, over wie hier gesproken wordt, zijn degenen die eenmaal het ambt van hogepriester bekleed hadden of zij die de hoofden van de priesterlijke families onder dit volk van God waren.

Zij komen samen met de Schriftgeleerden, die de wet kenden, en de oudsten van het volk, die ervaren waren in het bestuur. Dat gebeurde in het huis van Kajafas, of nauwkeuriger: in zijn zaal, omdat hij in dat jaar de hogepriester was (Joh. 11:49). Want hoewel het ambt van hogepriester volgens de instelling van God het hele leven duurde, was het nu door de eerezucht van de Joden en de geldzucht van de Romeinen een ambt voor één jaar geworden. Hij was de man die geprofeteerd had, dat het beter was dat één mens stierf, dan dat het hele volk verloren ging. Hij is de voornaamste man, de leider van deze vergadering.

Het is dan ook geen wonder dat ze over geen ander punt beraadslagen dan over de vraag hoe men Jezus zal vangen en doden! Waar is hier de gerechtigheid, de trouw of de vrees van God? Is dit de werkwijze van de stoel van Mozes? Zijn dit de raadslieden van Gods volk? Hier bedenken de volken ijdelheid, hier beraadslagen de vorsten van het heiligdom tegen de Heere en Zijn Gezalfde (Ps. 2:1-2). Zie hier hoe de bouwlieden van Gods huis bezig zijn om te beraadslagen hoe zij de Hoeksteen verwerpen zullen. Wat is dit voor een gruwelijke aanslag? Waar lijkt dit meer op dan op een helse synagoge? Het lijkt niet op de stoel van Mozes, waar zulke plannen gesmeed worden. Als Beëlzebul, de overste der duivelen, hier de voorzitter geweest was, had er dan een verschrikkelijker besluit genomen kunnen worden?

Wat moet de roomse kerk dan over haar concilies en pausen spreken, die zogenaamd de opvolgers van Petrus zijn? Zie hier hoe de Joodse kerk en politiek samen vergaderd zijn, de onbetwiste opvolgers van Aäron samengekomen zijn en zich schandelijk

vergripen en te buiten gaan. Dwaalt de stoel van Mozes zo, die toch de beloften had en door God was opgericht? Wat kunnen we dan verwachten van de roomse rechterstoel, die evenmin de instelling als de beloften van God heeft? Dat goddeloze Trente¹ is aan deze vergadering gelijk. De kardinalen, bisschoppen en prelaten, al dragen ze de naam van eerwaarde vaders in God, verdienen evenveel vertrouwen van ons als deze hogepriesters. En als we zien naar de reden van deze vergadering, zien we dat die aan de andere gelijk is. Christus trok veel volk achter Zich, hun gezag verminderde en de ondergang van hun macht kwam dichtbij, als Zijn leer zou doorbreken. Precies eender veroorzaakt de waarheid de ondergang van die kardinaalshoeden en bisschopsmijters. De waarheid werpt die hele menselijke hiërarchie omver. Zij ondermijnt hun royale uitkeringen.

1 Het Concilie van Trente dat, met onderbrekingen, bijeen kwam van 1545-1563, en waar de leiders van de Rooms-Katholieke Kerk de banvloek hebben uitgesproken over de leer van de Reformatie. De Contrareformatie, die uit dit concilie voortkwam, werd in deze tijd van godsdienstoorlogen als een reële bedreiging van de reformatie gezien.

Bovenal staat de waarheid regelrecht tegenover het gezag van de roomse stoel. Vandaar hun haat tegen de belijders van de waarheid.

Vandaar die plannenmakerij hoe men de ketters onderwerpen en uitroeien zal. Denkt u soms dat die Bloedraad van Jezuieten een ander doel heeft dan deze vergadering van de Joden? Daar wordt tot de dood en uitroeiing van een heel volk besloten. De Joden richtten zich alleen tegen de Persoon van Jezus: de roomsen vallen de arme lidmaten van Jezus aan, waardoor zij ook Jezus vervolgen en doden.

Maar al heeft deze vergadering de moed van een leeuw en brult ze om deze roof, zij wil zich echter met een vossenvel kleden. Dat Hij sterven moet, duldt geen tegenspraak. Zij hebben willen proberen Hem in het openbaar te grijpen, maar dat is hun niet gelukt. Het plan moet toch worden uitgevoerd. Zij willen een andere weg inslaan. Zij zullen zien of zij het met listigheid voor elkaar kunnen krijgen.

Zo is een goddeloze, die verhard is in boosheid. Als het op de ene manier niet lukt, dan gooit hij het over de andere boeg. Als de boosheid het hart overheerst heeft en het doen van de

zonde een vaste gewoonte geworden is, voert zij de mens als met een haak in zijn neus overal heen, waarheen ze ook wil. Een formeel besluit nemen om kwaad te doen, een plan smeden tot boosheid, is zichzelf binden met de ketenen van goddeloosheid, dat is zichzelf verkopen onder de zonden. De Schrift noemt dat zwanger zijn van ongerechtigheid, in barensood zijn van zonden (Jes. 59:4). Zo bedenken de goddelozen listige aanslagen tegen de rechtvaardigen (Ps. 37:12). De boosheid overnacht in hun binnenste, ze slaapt in hun schoot en zij overdenken die op hun bed. Wacht u er toch voor om ook maar één keer ruimte te geven aan de zonde, als u niet in haar macht wilt komen. Aangezien ze nu met listigheid te werk willen gaan, pakken ze het voorzichtig aan: niet op het feest, zeggen ze. Zij willen de feestdagen eerst voorbij laten gaan. Vaak was het de gewoonte dat zulke executies juist dan plaatsvonden, in het bijzonder van opstandelingen en verleiders van het volk. Dat had ten doel dat heel het volk het zou horen en bevreesd zijn (Deut. 17:13). Als het dus waar was, wat zij Christus ten laste legden, moest Hij juist als een voorbeeld voor

het hele volk gestraft worden. Maar nee: niet op het feest! Dat doen ze niet uit eerbied voor het feest, maar opdat er geen oproer onder het volk zal komen.

Christus had aanhang. Het volk hield Hem voor een Profeet. Hij was zeer bekend in Galiléa en de inwoners van die streek waren nu ook te Jeruzalem. Het is het beste dat die eerst vertrekken, opdat er geen oproer van komt.

Waarom vrezen ze eigenlijk voor dat oproer?

Christus zou hun daardoor afhandig gemaakt kunnen worden. Het volk zou Hem uit de handen van de dienaren kunnen bevrijden.

Maar God heeft dit plan bespot en zij zijn door het aanbod van Judas van mening veranderd.

Hij is gevangen vóór het feest en gekruisigd óp het feest. En in plaats dat het volk oproer ontketende voor Hem, hebben zij oproerig geroepen om Zijn dood: Kruist Hem, kruist Hem!

Zo is Gods voornemen uitgevoerd en werd Christus' voorzegging bewaarheid. Christus heeft niet geleden op de tijd dat zij het wilden, maar waarop Hij het wilde. De raad van de Heere moest uitgevoerd worden,

niettegenstaande al hun beraadslagingen.

Toepassing

Welnu, al het kruis en lijden dat de gelovigen in dit leven moeten ondergaan, is bepaald en wordt hun toegedeeld door God. Het zijn de overblijfselen van het lijden van Christus (Kol. 1:24). Wat Christus in Zijn eigen Persoon moest lijden, daaraan heeft Hij volkomen voldaan. Er zijn echter nog overblijfselen van Zijn lijden, Die Hij moet verduren in Zijn leden. God heeft aan ieder van Zijn ledematen een eigen aandeel van dat lijden toebedeeld. Hij heeft aan ieder zijn bescheiden deel gegeven. God heeft bepaald welke verzoekingens ons moeten overkomen. Hij heeft bepaald in hoeverre ze ons moeten aantasten. Hij heeft ook de tijd vastgesteld hoelang ze duren moeten. Hij heeft die ook aan ons voorzegd. Evengoed als Hij aan de discipelen Zijn lijden bekendgemaakt heeft, heeft Hij hun ook hun aanstaande kruis en verdrukking van tevoren verkondigd. Wij kunnen niet zeggen dat wij niet gewaarschuwd zijn. Het geldt voor ons allen, dat een knecht niet beter is dan zijn

heer en een discipel dan zijn meester. Het is tegen ons allen gezegd: in de wereld zult gij verdrukking hebben. De wereld zal u haten, omdat u niet van de wereld bent.

Wij zijn niet op andere voorwaarden tot het christendom geroepen. Uitdrukkelijk heeft Christus ons aangezegd, dat wie Zijn discipel wil zijn, zichzelf moet verloochenen, zijn kruis moet opnemen en Christus Jezus navolgen (Matth. 16:24). Pausen, koningen en vorsten zijn ook tegen Gods kerk vergaderd. Vroeger werden we met geweld aangevallen, nu wordt list gebruikt. Laten we dan dit kruis gewillig op ons nemen, omdat Christus zo gewillig voor ons geleden heeft.

Laten we volkomen bereid zijn om Zijn geboden te gehoorzamen en te lijden voor Zijn Naam als God ons daartoe roepen wil. Laten wij onszelf niet te goed achten in de ogen van Christus Jezus en laten we er tevreden mee zijn dat we als een drankoffer geofferd worden voor Hem, Die beide Zijn ziel en Zijn lichaam met zoveel bereidwilligheid gegeven heeft tot een offerande voor onze zonde. Laten wij ons buigen onder allerlei soorten van kruis.

Wij weten immers dat zonder de wil van onze hemelse Vader geen stukje van een kruis ons overkomt, precies zoals zonder Zijn wil geen haar van ons hoofd valt.

Laten wij geduldig zijn, al lijkt het lang te duren. Wij weten immers dat ook de tijd van ons lijden bepaald is en dat wij daar niet overal zullen gaan. Laat de hele wereld zich dan maar druk maken. Al spanden alle aanzienlijke personen samen tegen ons, al kwamen alle wereldleiders samen, al vergaderde de hoer van Rome al haar vrienden en die overspel met haar bedreven hebben – hoewel zij het gruwelijkste geweld en de meest geslepen listigheid tegen ons in het werk stelden, wees niet mismoedig. Dat zouden we gemeenschappelijk hebben met onze Zaligmaker.

Bovendien zullen zij niets meer kunnen doen, dan de hand en de raad van God over ons besloten hebben. Zij zijn net zo gebonden als de duivel was toen hij Job zou gaan aantasten. Telkens stelde God zijn grenzen vast en moest hij horen: tot hertoe en niet verder. God weet wanneer de verzoeken nodig zijn voor ons - en dan zullen ze komen – maar ook hoelang ze

blijven moeten en wat wij verdragen kunnen.
Als zij van plan zijn te verwoesten en te
verderven, zal God behouden en Hij zal er zo'n
einde aan maken dat voor Hem heerlijk en voor
Zijn kinderen zalig zal zijn.
AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING "SMYTEGELT-FONDS"

Voorzitter
Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
"Smytegeltfonds", Putten

Abonnement: e 14,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl

www.reveilserie.nl

